

въерието и расположението на жителите въ страната чрезъ кратко обръщане съ тъхъ, поддържане въ войските си най строгъ воененъ редъ и правилно издръжане на постъдните, което не допуштало грабежи, и 5) като искусно се отклонявалъ отъ бой съ прѣвъсходящите сили на неприятеля; като ги отвличалъ отъ най важните за него пунктове; като дѣйствуvalъ на постъдните съ главните сили противъ по слаби сили по най рѣшителенъ настѫпателенъ начинъ; — а въ боя съ тъхъ, като, по прѣвъходството на войските си въ тактическо отношение и по личното си искусство, лесно удържалъ успехъ, искусно умѣялъ да се ползва отъ побѣдата и съ частни успехи да повдига духа въ войските си и да имъ внушаваувѣренность въ себѣ си.

А щомъ, вслѣдствие на този правиленъ, тъй да се каже систематически и крайно прѣдпазливъ начинъ на дѣйствия, той здраво се затвърдилъ въ съверна Германия, между морето, Одеръ и Елба, значително се усилилъ и обезпечилъ отъ фланговете и въ тила, тогава характера на дѣйствията му съвършенно и внезапно се измѣнилъ. Бързо и рѣшително тръгналъ Густавъ-Адолфъ задъ Елба, право срѣщу неприятелската армия, съ нанисание ней поражение се усилилъ още по вече и въ туй време, когато частъ отъ шведските войски, усиlena съ протестантски, дѣйствуvalа на фланговете и прикриvalа съобщенията, самъ Густавъ-Адолфъ съ главните сили на шведската армия въ 20 дни се затвърдилъ въ Туригия, на горний Майнъ и въ Франкония, въ 10 дни покрай цѣлото тѣчене на Майнъ до Рейнъ, въ 3-тѣ слѣдующи мѣсяци на двѣтѣ страни на срѣдний Рейнъ и най послѣ, като тръгналъ отъ Майнъ за Бавария, миналъ съ сила прѣзъ Дунава и Лехъ, нанесълъ поражение на като-

лическата армия и заселъ почти цѣла Бавария, като употребилъ за тоя около $2\frac{1}{2}$ мѣсяца. И тъй въ $8\frac{1}{2}$ мѣсяца (отъ срѣдата на септемврий 1631 до началото на юни 1632 година) той заселъ въ Германия едно пространство отъ страната, много по обширно, отколкото до прѣминува нието прѣзъ Елба въ продължение на 14 мѣсяца, усилилъ се съ войски и съюзи много по значително, но като дѣйствуvalъ твърдъ рѣшително, смѣло и даже дѣрзостно, безъ да прѣстава обаче сѫщевременно да дѣйствува сѫщо толкова правилно и прѣдпазливо, той се затвърдилъ и обезпечилъ въ заетата отъ него частъ на Германия сѫщо толкова здраво, колкото и по напрѣдъ въ съверна Германия. Въ туй време, когато той се намиралъ на най високата степенъ на могъществото и славата и застрашавалъ вече Австрия отъ западъ, политическото влияние на Франция, а особено движението на Валленщайна съ прѣвъходящи сили къмъ Нюрнбергъ на съобщенията на Густавъ-Адолфа съ съверна Германия, Майнъ и Рейнъ, измѣнили положението на работитѣ и приостановили по нататъшните успехи на Густавъ-Адолфа. Заедно съ това и рѣшителния характеръ на дѣйствията му се измѣнилъ въ по напрѣдъния отбранителенъ и прѣдпазливъ, съ цѣль да запази съюзния съ шведите Нюрнбергъ и толкова важните за тъхъ съобщения съ съверна Германия, Майнъ и Рейнъ. И до като силитѣ му били по слаби отъ силитѣ на Валленщайна, той дѣйствуvalъ отбранително, като водилъ само малка война. Но щомъ, съ пристиганието на Оксенщерна, силитѣ отъ двѣтѣ страни почти се уравновѣсили, той веднага прѣдприелъ настѫпателни дѣйствия и атакувалъ Валленщайна. Като нѣмалъ въ това успехъ и като видялъ отслабвание-